

БІОТОП (від *bio...* і грец. τόπος — місце) — ділянка земної поверхні (суходолу або дна водойми) з однотипними умовами рельєфу, кліматичними особливостями та іншими абіотичними чинниками (світло, тиск, рН-середовища, механічні та фізико-хімічні властивості субстрату, мінеральні й органічні речовини тощо), яку займає певне біотичне угруповання (**біоценоз**). Між біоценозом і Б., які разом складають екосистему (**біогеоценоз**), існує тісна взаємодія, заснована на постійному обміні речовиною, енергією та інформацією. Отже, в загальному розумінні Б. — це неорганічний компонент екосистеми (біогеоценозу) зі специфічним комплексом умов, що визначає видовий

склад організмів, а також особливості їхнього існування.

Водночас біотичний компонент впливає на Б., внаслідок чого останній зазнає змін у часі. Поняття «біотоп» близьке до поняття «екотоп». Інколи деякі автори помилково ототожнюють Б. з термінами «місце проживання» або «стація», що мають дрібніший і невизначений хорологічний ранг. Схожі Б. об'єднують у біохори — одиниці розчленування земної поверхні, які охоплюють просторово об'єднані подібні Б., розташовані в однотипних кліматичних умовах (напр., біохори пустель, степів, лісів тощо), а біохори — в **біоцикли**, які складають **біосферу**.

І. Г. Ємельянов

Бібліографічний опис:

Біотоп / І. Г. Ємельянов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35351>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).